

KALEIDOSKOP

Knižnice Ružinov, p.o.
Číslo 4 roč. 5

ISSN 2729-7942
november 2024

Novinky
z knižnice

Čo pre vás
pripravujeme

Pindjová

Milí Ružinovčania, čitatelia, návštevníci a priaznivci Knižnice Ružinov, čas veľmi rýchlo letí a do konca roku zostáva už iba pár týždňov. V tomto období sa väčšina z nás zamýšľa nad tým, čo sa počas roku podarilo, nepodarilo, či snáď mohlo byť lepšie, ale zároveň začíname premýšľať nad tým, čo nás čaká v nasledujúcom roku, ktorý je už za dverami.

Aj my, ako knižnica, sa obzeráme za uplynulými 11 mesiacmi a tešíme sa z toho, čo sa nám podarilo. Medzi to naj roku 2024 v knižnici patrí otvorenie krásnej zrekonštruovanej pobočky Bachova, do ktorej sa veľmi rýchlo vrátili nielen pôvodní, ale prichádzajú aj noví čitatelia, ktorých je stále viac a viac.

A tiež veľa krásnych podujatí, ktoré sa nám podarilo pripraviť pre celé rodiny Ružinovčanov, ako napríklad Deň s rodinou, Cesta rozprávkou knižnicou, detské tábory a veľa veľa ďalších, na ktoré by nestačil ani celý časopis, keby sme ich chceli spomenúť. Aj posledný mesiac v roku máme pre vás ešte veľa pripraveného a už teraz pracujeme na príprave podujatí, ktoré by sme vám chceli ponúknuť v prvom štvrtroku 2025.

Ale neboli to iba podujatia a aktivity pre čitateľov a návštevníkov, ktorými sa knižnica môže pochváliť, ale aj nové služby, ktoré sme zaviedli z dôvodu, aby sme vám čo najviac skvalitnili požičiavanie kníh a návštevu knižnice. Dva krásne nové samoobslužné výpožičné automaty v Ústrednej knižnici na Miletičovej 47 a Bachovej 7, sa už za pár dní stali neoddeliteľnou súčasťou každodenného života v knižnici. Je toho naozaj veľa, čo sa nám podarilo, ale určite sa nájdú aj veci, ktoré nevyšli presne podľa našich predstáv. Verím, že rok 2025 bude pre knižnicu rovnako úspešný ako ten predchádzajúci.

Dovoľte mi zaželať vám krásne prežitie vianočných sviatkov. Do nového roku vstúpte tou správnou nohou v zdraví a šťastí. V poslednej vete by som rada ešte spomenula to, čo stále hovorím že Knižnica Ružinov je tu pre všetkých a teším sa, že sa budeme spolu stretávať aj v roku 2025.

NAŠI ČITATELIA ODPORÚČAJÚ

Odporúča čitateľ Dominik (11 rokov) - Bachova 7

DENNÍK ODVÁŽNEHO BOJKA

Jeff Kinney

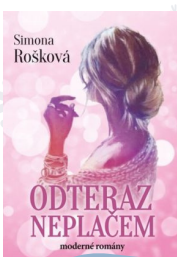
Kniha je písaná ako denník, takže je plná zábavných obrázkov a zápiskov, ktoré Greg píše o svojom každodennom živote. Rád píše o tom, čo sa mu nepáči, čo ho hnevá a o tom, ako sa snaží byť populárny, aj keď mu to veľmi nejde. Mám rád túto knihu, pretože sa často smejem a viem, že veľa vecí, ktoré sa v nej dejú, sa stávajú aj v skutočnom živote. Je to jednoduché čítanie, ktoré ma baví a určite si prečítam aj ďalšie časti.

Odporúča čitateľka Tereza (11 rokov) - Bachova 7

HILDA

Luke Pearson

Kniha je úplne úžasná! Hilda je dievča, ktoré žije v krásnej divokej krajine plnej tajomných bytostí a fantastických dobrodružstiev. Keď čítam túto knihu, mám pocit, že sa spolu s Hildou prechádzam po lesoch a objavujem všetky tie zvláštne stvorenia, ktoré tam žijú. Hilda je veľmi odvážna a zvedavá, nikdy sa nebojí skúmať nové miesta, aj keď to niekedy znamená, že sa dostane do problémov. Kniha je plná krásnych obrázkov. Myslím, že táto kniha je ideálna pre každého, kto má rád príbehy o dobrodružstvách a priateľstve. Určite by som ju odporučila všetkým, ktorí majú radi fantáziu a hľadajú niečo zaujímavé na čítanie.

Odporúča čitateľka Ľubica (78 rokov) - Bachova 7

ODTERAZ NEPLAČEM

Simona Rošková

Kniha Od teraz neplačem od Simony Roškovej ma veľmi oslovila. Je to príbeh ženy, ktorá sa snaží nájsť silu po ťažkých životných skúškach. Autorka píše veľmi citlivo a úprimne o bolestiach a radoostiach, ktoré nás sprevádzajú celým životom. Je to kniha, ktorá ma núti zamyslieť sa nad tým, čo je v živote naozaj dôležité. Páči sa mi, že hoci je príbeh plný smútku, v konečnom dôsledku ponúka nádej a ukazuje, že aj v najťažších chvíľach môžeme nájsť silu ísť ďalej.

DENIS PONGRÁCZ

Slovenský spisovateľ a publicista, ktorý sa zameriava na históriu, najmä históriu šľachty. Vo svojich knihách a článkoch sa venuje rôznym aspektom šľachtických rodín, ich histórii, tradíciám a vplyvu na spoločenský a politický život v minulosti.

Ste genealóg, heraldik, vedec, autor kníh a štúdií o šľachte. Je to Vaše zamestnanie. Čo si naši čitatelia môžu predstaviť pod týmito pojmi?

Zaoberám sa rodovou históriou rodov na území bývalého Rakúska a Uhorska a teda aj rodmi, ktoré pochádzali, alebo pôsobili na území dnešného Slovenska.

Vždy ste inklinovali k histórii? Kedy ste sa rozhodli venovať tejto téme?

Zaujímalo ma to od detstva, vždy som chcel vedieť, prečo je na kaštieloch toľko erbov, koho sú a podobne. Neskôr sa z toho stala vášeň.

Prezradíte našim čitateľom nejaké zaujímavosti, ktoré ste počas Vášho výskumu objavili?

Všetko je zaujímavé, najzaujímavejší je ale fakt, že ako som sa hlbšie dostával do matérie, tak som sa presvedčil o tom, že šľachta mala rovnako zaujímavý život ako bežné obyvateľstvo. Rovnako sa radovali, žiaľili, prežívali mnohé deje. Ale iba nepatrná časť šľachty dokázala vtisnúť krajine svoju pečať. Nemyslím tým len okázalé hrady a kaštiele, myslím tým celky a panstvá.

Predstavte si, že za Tatry v tej podobe, ako si ich pamätáme (čo sa týka infraštruktúry a zalesnenia), vďačíme kniežaťu Hohenlohe. Rovnako tak industriálna krajina v Gemeri vďaka rodu Andrassy, či tvár Spiša, ktorý formovali rody Thurzo či Csáky.

Sám ste autorom kníh. Koľko titulov ste už vydali?

5 titulov kníh myslím, niekde som aj prispieval do zborníkov a teraz dokončujem II. diel Atlasu osobných pečatí.

Máte popri svojej práci aj čas na nejaké koníčky?

Kone, občas šerm, stará hudba a kvalitná literatúra.

Aké knihy, okrem historických, radi čítate? Máte pre našich čitateľov aj nejaké odporúčania?

Tak, ono je ťažko radiť, každý má rád to svoje. Ja mám veľmi rád odborné práce, týkajúce sa starého umenia z nášho priestoru, rovnako samozrejme aj zo sveta. Veľmi sa zaujímam o práce o Umberta Ecca, Bruna Tacconiho a podobne. Občas si prelúskam aj Angeliku od manželov Golonovcov.

Dnes je toto dielo považované za čisto romantické, ale treba si uvedomiť, že je to aj do značnej miery faktografia. V Angelike sú popísané deje z archívov, zvyky, výborne vystihnuté nálady obyvateľstva.

V tomto je podobný, aj keď je veľmi ťažko sa ním prehrýzť, gróf Tolstoj a jeho Vojna a mier.

Čítam aj klasiku, Honoré de Balzac bol pre mňa studnicou, ktorá ma pripravila na život.

Jeho úžasné príbehy sú aj dnešnými príbehmi. Nieкто raz povedal „Menia sa len kulisy, ale nie ľudia“, tak preto ho mám tak rád.

Dakujem za rozhovor.

Silvia Gombalová

JESEŇ S KNIŽNICOU

DEŇ S RODINOU

Na druhom ročníku Dňa rodiny v Ústrednej knižnici na Miletičovej sme si užili skvelý deň plný zábavy a kreativity. Návštevníci všetkých vekových kategórií sa zapojili do tvorivých dielní, súťaží a rôznych aktivít, ktoré sprevádzali divadelné predstavenia a hudobné vystúpenia.

Záver dňa patril etnologicke Kataríne Nádaskej, ktorá nás fascinovala prednáškou o čarodejniciah a strašidlách. Bol to deň plný smiechu, radosti a rodinnej pohody.

CESTA ROZPRÁVKOVOU KNIŽNICOU

STRETNÚ SA KREŠŤAN, MOSLIM A ŽID ...

V októbri sme mali v našej knižnici výnimočné a jedinečné podujatie. Stretnutie kresťana, moslima a žida, ktoré sme zorganizovali v spolupráci s Fórum náboženstiev sveta. Toto unikátne podujatie, vychádzajúce z knižnej publikácie, sa zameralo na dôležitosť dialógu a vzájomného porozumenia medzi rôznymi vierovyznaniami. Účastníci zdôraznili, že aj keď sa líšime, nie sme nepriatelia, ale môžeme sa vzájomne obohacovať.

ŠLACHTICKÉ RODY

NOVÁ KNIHOBÚDKA

KRIŽOVATKA STRED

JESEŇ S KNIŽNICOU

KREATÍVNE DIELNE PRE DOSPELÝCH

Na pobočke Knižnice Ružinov na Bachovej 7 sme otvorili tvorivé dielne pre dospelých, ktoré sa stretli s veľkým záujmom. V jeseni sme sa spoločne pustili do tvorby machových obrazov a jesenných vencov a už teraz sa tešíme na ďalšie spoločné stretnutia. Tieto dielne sú príležitosťou pre všetkých, ktorí sa chcú uvoľniť, zapojiť svoju kreativitu a stráviť čas v príjemnej atmosfére.

Plánujeme pravidelné stretnutia a už teraz pripravujeme ďalšie zaujímavé aktivity. Nezmeškajte šancu prísť, vytvoriť si niečo vlastné a nechať sa inšpirovať. Tvorivých nápadov je neúrekom a v našich dielňach na vás čaká inšpiratívne prostredie.

MACHOVÉ OBRAZY

JESENNÉ VENCE

STRAŠIDLIE

VČIELKY V KNIŽNICI

KOMIX NUKLEUS

KNIŽNICA PRE NAJMEŠŠÍCH

MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

KNIŽNICA V DOMOVE DÔCHÔDCOV

VÝSTAVY POSLEDNÉ LÚČE SLNKA

ÚK MILETIČOVA 47

FAREBNÝ SVET

NA ÚVRATI 52

ČO PRE VÁS PRIPRAVUJEME

KNIŽNICA RUŽINOV **HUDBA MEDZI KNIHAMI**

Pravidelné podujatia určené pre deti od 2 do 6 rokov spojené s hudbou, hudobnými príbehmi a pesničkami.

Pobočka Bachova 7

Každý druhý pondelok v mesiaci

od 15:30 hod. do 16:00 hod.

Začíname 14.1.2025

KNIŽNICA RUŽINOV **ZA HRANICAMI PRÍBEHOV**

Spoločné zábavné čítanie pre deti na dobrú noc.

ÚK Miletičova 47
Pobočka Bachova 7

Každú stredu o 16:30 hod.

Začíname 15.1.2025

KNIŽNICA RUŽINOV **KNIŽNICA PRE NAJMENŠÍCH**

Pravidelné stretnutia našich najmenších čitateľov, ich mamičiek a otečkov, spojené s programom.

od 10:00 do 11:00

pre deti od 0 do 4 rokov

Bezplatný vstup

KNIŽNICA RUŽINOV **KNIŽNIČNÉ KLBKO**

Chcete sa s nami zapliesť do štrikovania a háčkovania a naučiť sa ich základy? Chcete sa v ručných prácach zdokonaľiť?

Knižnica Ružinov pozýva všetkých, ktorí podľahli kúzlu pletenia a háčkovania na spoločné stretnutie.

posledný štvrtok v mesiaci

Kibká a ihlice si prineste so sebou.

pobočka Bachova 7

Bezplatný vstup

V príbehu podujatia sa budú vyhotovovať audiozáznamy záznamy. Účasťou na podujatí súhlasíte s ich vyhotovením a použitím na marketingové účely KNIŽNICE RUŽINOV, p. o.

ZIMNÉ PRÁZDNINY V KNIŽNICI RUŽINOV

Pozývame všetkých malých aj veľkých do Knižnice Ružinov prežiť zimné prázdninové dni v príjemnom prostredí, v spoločnosti krásnych knížiek, zaujímavých časopisov a veľkom výbere spoločenských hier.

Tešíme sa na vás na pobočkách:

ÚK Miletičova 47

Bachova 7

Zimná 1

Na úvratí 52

30.-31.12.2024 a 2.-3.1.2025

Počas výpožičných hodín.

A veľa ďalších, stačí nás sledovať.

KREATÍVNA DIELŇA PRE DOSPELYCH

Knižnica Ružinov otvorila svoje brány pre všetkých, ktorí si chcú vychutnať tvorivé chvíle v príjemnom prostredí. V rámci Kreatívnej dielne pre dospelých sa pravidelne konajú rôzne zaujímavé a inšpirujúce aktivity. Medzi prvé tvorivé projekty patrila výroba machových obrazov a jesenných vencov. Príďte si aj vy vyskúšať svoju šikovnosť a vytvoriť si vlastnoručne obrúsky zo včelieho vosku, vianočný veniec alebo háčkované vianočné ozdoby. Kreatívne stretnutia budú pokračovať aj v nasledujúcich týždňoch a aj v novom roku.

Vzhľadom na obmedzenú kapacitu je však potrebné sa prihlásiť vopred na telefónnom čísle: 0911 011 985 alebo e-mailom na adrese: kr-bachova@kniznica-ruzinov.sk. Cena kreatívnych dielní je stanovená podľa ceny materiálu.

Témy kreatívnych dielní na najbližšie obdobie:

05.12.2024 Obrúsky zo včelieho vosku

12.12.2024 Háčkované vianočné ozdoby

18.12.2024 Vianočný veniec

09.01.2025 Voňavé srdiečka z látky

16.01.2025 Kreatívne skladanie kníh
(folded book art)

23.01.2025 Machové obrazy

30.01.2025 Servítková metóda
(decoupage)

NOVINKA

Čitatelia našej knižnice môžu v Ústrednej knižnici na **Miletičova 47** a na **pobočke Bachova 7** pri vrátení alebo výpožičke kníh používať samoobslužný automat SELFCHECK.

Hlavné výhody automatu selfcheck v knižniciach zahŕňajú:

Rýchlosť a pohodlie – čitatelia si môžu požičať knihy v okamihu, bez čakania v rade.

Zvýšená samostatnosť – čitatelia majú väčšiu kontrolu nad procesom požičiavania a vrátenia kníh.

Prístup k pokročilým funkciám – čitatelia si môžu kontrolovať stav svojho konta a predlžovať výpožičky.

Selfcheck je teda moderný spôsob, ako zefektívniť proces požičiavania v knižniciach a zároveň šetriť čas knihovníkom aj čitateľom.

**Chcete si ho prísť vyskúšať?
Nezabudnite si priniesť svoj čitateľský preukaz!**

Antikvariát Knížnice Ružinov je ideálnym miestom pre všetkých milovníkov kníh. Z pohodlia domova si môžete objednať vyradené knihy z našej knižnice, ktoré sú teraz k dispozícii za symbolickú cenu. Tieto knihy nájdete nový domov a vy si môžete doplniť svoju knižnicu o zaujímavé kúsky. Antikvariát je otvorený online 24 hodín a už nájdete aj jeho stránku na Facebooku, kde sa dozviete všetky novinky.

O všetko sa stará naša Katka, ktorá vám rada pomôže s výberom, a ktorej sme položili aj pár zvedavých otázok.

Ako sa dostanú knihy do antikvariátu?

Knihy do antikvariátu Knížnice Ružinov sa dostanú z knižničného fondu knižnice, keď sa vyradia. Sú tam prosté vyradené knižky z knižnice. Do antikvariátu knižnice sa neprijímajú dary od bežných ľudí.

Sú to všetky knihy vyradené z knižničného fondu, alebo máte nejaké špeciálne kritériá pre výber?

Áno, všetko sú to vyradené knižky z knižničného fondu. Špeciálne kritériá nie sú nijaké.

Aký typ kníh môžeme v antikvariáte nájsť?

V knižničnom antikvariáte sa nájdú knižky pre všetky vekové kategórie. Pre dospelých beletria aj náučná, a tak isto aj pre deti beletria a náučná.

Môžeme očakávať rôzne žánre, alebo sa zameriavate na konkrétnu tematiku?

V antikvariáte si nájdú ľudia knižky z rôznou tematikou a pre rôzne vekové skupiny.

Ako často sa aktualizuje ponuka kníh?

No, keďže antikvariát knižnice Ružinov funguje cca od druhej polovice roku 2022 a knižky doň sa dostanú, keď sa z fondu knižnice vyradia knižky na požičanie, tak zatiaľ sa nové knižky pridali zhruba tri, štyrikrát. Propagujú sa však, odkedy má antikvariát knižnice aj svoju facebookovú stránku, tak trikrát do týždňa.

Aké sú cenové relácie kníh v antikvariáte?

Cenové relácie kníh v antikvariáte sa pohybujú od 0,50 centov až po cca 10 eur.

Aký je záujem o knihy v antikvariáte?

Momentálne mám pocit, že skôr je záujem o detské knižky a dospelé náučné.

Aké typy kníh sú najpopulárnejšie?

Podľa môjho názoru to závisí od zaujatia čitateľa, akú knižku momentálne hľadá. Ak by som to mala povedať jedným slovom, tak sú to všetky.

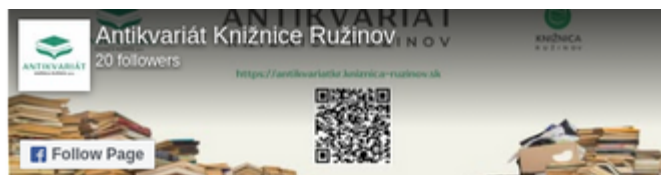
Prečo kupovať knižky v online Antikvariáte?

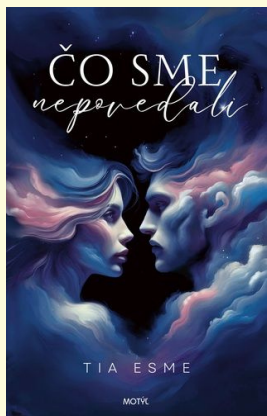
Každá knižka z knižničného antikvariátu znamená menej odpadu a menšiu uhlíkovú stopu. Knižnica Ružinov aj takýmto spôsobom dáva vyradeným knižkám šancu na dlhší život. Dostupné ceny - použité a vyradené knižky za minimálne ceny. Môžete viac čítať a menej míňať.

Nájdete nás na webe:

aj na facebooku:

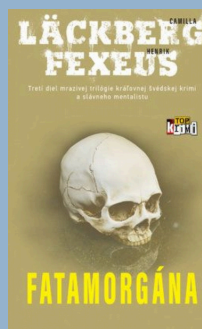

Esme Tia

ČO SME NEPOVEDALI

Kniha rozpráva nežný a hlboký príbeh o láske, stratách a tajomstvách, ktoré ticho formujú naše životy. Autorka v nej skúma, ako nevyjadrené slová môžu ovplyvniť naše vzťahy a osobné osudy a ako sa s tým vyrovnávame. Tým, že spája intimitu a introspekciu, ponúka čitateľom silný emocionálny zážitok, ktorý rezonuje aj po dočítaní poslednej stránky.

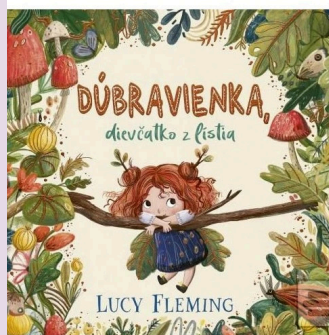
Läckberg Camilla
FATAMORGÁNA

Napínavý a psychologicky zložitý triler, ktorý sa odohráva na švédskom pobreží, kde tajomné zmiznutie pred rokmi otvára cestu k temným rodinným tajomstvám. Läckberg majstrovsky preplieta minulosť a prítomnosť, ukazujúc, ako sa ľudské osudy môžu nečakane prepojiť cez čas a bolestné zranenia. Kniha ponúka nielen mrazivý príbeh plný zvrátov, ale aj hlboký pohľad na ľudskú psychiku a túžbu po pomste.

Fleming Lucy

DÚBRAVIENKA, DIEVČATKO Z LÍSTIA

Dojímavý príbeh o mladosti, prvých láskach a hľadaní svojho miesta vo svete. Prostredníctvom hlavnej hrdinky, ktorá vyrastá v malebnej prírode, autorka zobrazuje krehkosť detstva a cestu, ktorou si každý musí prejsť, aby našiel svoju vlastnú cestu. Kniha je plná jemných detailov, ktoré citlivo mapujú zmeny v živote a zároveň v sebe ukrýva hlbokú esenciu ľudských vzťahov a túžob po pochopení a prijatí.

Paglia Isabella

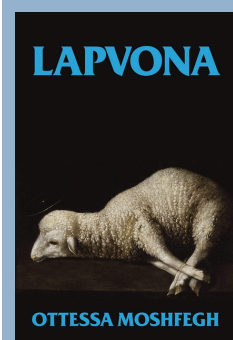
NEVYMÝŠĽAJ SI, NINA!

Emocionálne nabitý príbeh o dospievaní, hľadaní pravdy a zodpovednosti voči vlastnej minulosti.

Hlavná hrdinka Nina, sa ocitá na prahu dospelosti, pričom čelí otázkam o svojej identite, rodinných vzťahoch a nevyjasnených tajomstvách.

Kniha skvelo kombinuje introspektívne rozprávanie s napínavým príbehom, ktorý odкрýva bolestivú realitu a zároveň ukazuje, ako nájdienie seba samého môže byť cesta k uzdraveniu.

LAPVONA

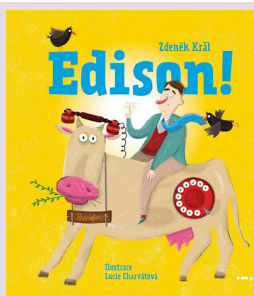
Moshfegh Ottessa

Temný a nezvyčajný román, ktorý čitateľov vtiahne do sveta, kde sa spájajú kruté realistické obrazy so surrealistickými prvkami. Dej sa odohráva v stredovekej dedine Lapvona, ktorá je zdanlivo uzavretá, ale v skutočnosti je plná tajomstiev, bolesti a neľútostnej moci. Moshfegh vytvára pútavý a znepokojivý príbeh, ktorý skúma ľudskú prirodzenosť, moc, náboženstvo a túžbu po prežití v extrémnych podmienkach, pričom sa odvážne dotýka temných tém, ako sú beznádej a morálne úklady.

EDISON

Zdeňek Král

Fascinujúci historický román, ktorý sa zameriava na život jedného z najgeniálnejších vynálezcov všetkých čias, Thomasa Alvu Edisona. Kniha sa neobmedzuje len na biografické

detaily, ale ponúka aj hlbší pohľad na Edisonovu osobnosť, jeho vášne, ambície a neustály boj s problémami, ktoré sprevádzali jeho cestu k sláve. Král vytvára intenzívny príbeh o zlyhaniach, víťazstvách a neúnavnej túžbe po pokroku, ktorý ukazuje, že za každým veľkým objavom stojí obrovská osobná obeta.

Dávid Dziak

ZÁPISNÍK JEDNÉHO CHLAPCA

Dojímavý a autentický príbeh, ktorý prostredníctvom očí detského hrdinu zachytáva každodenné radosti, obavy a tajomstvá detstva. Kniha ponúka zaujímavý pohľad na svet detskej mysle, kde sa jednoduché zážitky stávajú nezabudnuteľnými a hľadaním odpovedí na otázky o rodine, priateľstve a svete okolo seba. Autor svojím citlivým a zároveň hravým štýlom vytvára príbeh, ktorý rezonuje nielen s mladšími čitateľmi, ale aj s dospelými.

POBOČKA NA ÚVRATI 52 KNIŽNICA V ČASE

Roky fungovania knižnice v Ružinove dokazujú opodstatnenosť a potrebu týchto priestorov pre verejnosť aj dnes. To, čo sa pre čitateľov organizovalo v minulosti, na nich „platí“ aj v dnešných časoch. Avšak v trochu zmenenej podobe. Organizovali sa rôzne súťaže, výstavy alebo besedy so spisovateľmi.

Na Štrkovci bola špeciálna pobočka knižnice tzv. Dárnica – čítareň časopisov (dnes tá budova už nestojí). V nej si čitatelia mohli vybrať z asi 100 rôznych titulov. Bola to veľká miestnosť, kde ste mohli nájsť aj zahraničné časopisy. Na tejto pobočke sa uskutočnila okrem iných aj beseda s kozmonautom Vladimírom Remekom alebo Ľudmilou Podjavorinskou či Máriou Rázusovou-Martákovou.

V časti Bratislavy na Trnávke v sedemdesiatych rokoch minulého storočia postavili dvojpodlažný kultúrny dom ako prvý v tejto mestskej časti. Pôvodne slúžil hlavne na spoločenské podujatia obyvateľov ako napríklad zábavy alebo plesy. Z tohto dôvodu bol vybavený aj modernou vzduchotechnikou, ktorá je už však v tejto dobe nefunkčná. Na prízemí budovy bola veľká tanečná sála a na poschodí kancelárie, kde sídlili architekti Matice slovenskej, ktorí navrhovali budovy knižníc alebo vybavenie pre knižnice.

V tej dobe bola Trnávka tzv. robotnícka štvrť. Robotnícku kolóniu tam na začiatku 20. storočia postavil aj Tomáš Baťa ako ubytovanie pre svojich zamestnancov. Neskôr túto časť obývali rodiny slabšej sociálnej skupiny obyvateľov. V tejto časti mesta sídlil aj vtedajší Priemyselný kombinát mesta Bratislavy, ktorý bol strediskom výučby rôznych druhov robotníckych povolání, preto tu bolo početné zastúpenie učňovskej mládeže. Vzhľadom na spomínané okolnosti a v snahe prispôbiť sa potrebám komunity, rozhodli zástupcovia mestskej časti, hlavne z podnetu Matice slovenskej, pretransformovať priestory kultúrneho domu Na úvrati a zriadiť tu knižnicu ako špeciálne pracovisko na prácu s učňovskou mládežou. Bolo to aj z praktického dôvodu a využitia voľných priestorov, nakoľko bol na Trnávke vystavaný v tých rokoch nový dom kultúry.

Na tejto pobočke, nakoľko jej zriaďovateľom bola Matica slovenská, bolo veľké množstvo kníh o umení, dokonca cudzojazyčné, napríklad v maďarčine, ruštine, nemčine. Boli to hodnotné knihy, ktoré sa v dnešnej dobe už ťažko zháňajú. Už v tej dobe sa tu požičiavali spoločenské hry a dokonca aj obrazy (reprodukcie umeleckých diel). Na pobočku sa nakupovali gramofónové platne (cca 8000 kusov platní alebo CD), ktoré sú návštevníkom k dispozícii dodnes, aj keď už len na prezenčné výpožičky, čo znamená – počúvanie platní na pobočke. V tej dobe však bola pobočka na tieto účely aj moderne vybavená. Boli tam pulty so zabudovanými káblami, gramofónmi a slúchadlami. Na tú dobu veľmi moderné vybavenie. Všetky platne boli vystavené na špeciálnych regáloch, kde si mohli návštevníci sami vyberať, ktorú chcú počúvať, alebo si požičať.

Perličkou je, že v tejto pobočke bol inštalovaný prvý počítač. Na začiatku osemdesiatych rokov to bola veľká rarita a technická vymoženosť, a preto sa stalo, že pracovníčky knižnice miesto výpožičiek kníh, primárne riešili zapisovanie čitateľov do poradovníka na hranie (v tej dobe jednej hry) na počítači. Ďalšou zaujímavosťou bolo aj to, že sa na tejto pobočke požičiavali video kazety s filmami. Za dvadsať korún na dva dni alebo na víkend bolo veľkým lákadlom a v tej dobe bol o túto službu enormný záujem.

Možno úsmevné, možno nostalgické. Jedno je však isté. Knižnica tu bola v každej dobe, pripravená, kopírujúc potreby doby, vždy pre svojich čitateľov. Tak je tomu aj dnes.

Silvia Gombalová

Prvá vianočná kniha

Prvá vianočná kniha, ktorá sa stala obľúbenou po celom svete, je "A Christmas Carol" (Vianočná koleda) od Charlesa Dickensa. Táto kniha bola vydaná v roku 1843 a od svojho vydania sa stala jednou z najznámejších vianočných rozprávok.

Zima a najstaršie vianočné trhy

Najstarší vianočný trh na svete sa nachádza v Nemecku. Nemecký "Christkindlesmarkt" v Norimbergu sa datuje až do 16. storočia a každoročne láka tisíce návštevníkov, ktorí prichádzajú na tradičné vianočné nákupy a ochutnávky zimných dobrôt.

Snehové šialenstvo vo viktoriánskej ére

V 19. storočí v Anglicku, v období viktoriánskeho obdobia, sa počas zimy stali snehové príhody veľmi populárne. Ľudia v Londýne sa zúčastňovali na "snowball fights" (snehových bitkách) a dokonca sa organizovali aj "snowball hunts" v mestských parkoch.

Snehové vločky sú jedinečné

Snehové vločky sú nádherné symetrické a vždy jedinečné. Hoci majú všetky šesť ramien, každá vločka je úplne iná, pretože sa vytvára v rôznych podmienkach vlhkosti a teploty počas svojej cesty z oblakov na zem.

Zimné rekordy

Najnižšia teplota, aká kedy bola zaznamenaná na Zemi, bola $-89,2^{\circ}\text{C}$ na výskumnej stanici Vostok v Antarktíde. Tento extrémny mráz ukazuje, aké drsné a nehostinné môže byť zimné prostredie v najchladnejších oblastiach našej planéty.

Historické zimné oslavy

Počas stredoveku sa na Západe zimné slnovraty oslavovali ako predzvesť návratu svetla. V niektorých európskych krajinách sa konali ohňostroje, tance a piesne, čím sa spájal návrat slnka s nádejou a novými začiatkami.

Zima v umení a symbolike

V umení sa zima často spája so symbolikou vyčerpania, ticha a pokoja, ale aj s novými začiatkami. Mnohé zimné obrazy zachytávajú krásu zasnežených krajín a krajinných scenérií, ktoré vyvolávajú pocity introspekcie a očisty.

VIANOČNÉ RECEPTY Z NAŠEJ HISTÓRIE

Prinášame vám zaujímavé recepty od našich čitateľov a dnes sa s nami o tradičné vianočné pokrmy podelí etnologička, pani Katarína Nádaská. Chcete zistiť, čo sa kedysi jedlo na Vianoce? Poďte si to vyskúšať s nami!

SMOTANOVÁ MAČANKA Z OBCE VOLA (NA BOŽIE NARODENIE)

Potrebuje: 0,5 l mlieka, 0,2 l sladká smotana, 150 g hladká múka, 50 g slanina

Postup: Slaninu nakrájame na malé kúsky a popražíme, zalejeme mliekom, zmiešaným so smotanou a múkou, miešame, kým nezhustne. Povaríme asi 15 min. a podávame s bielym chlebom.

HRACHOVÁ KAŠA Z DOLNEJ BREZNICE

Na 5 porcií potrebuje: 1 kg poleného hrachu, 2 cibule, 5 – 6 veľkých zemiakov, 3 lyžice hrubej múky, soľ, 2 lyžice masla a 2 lyžice oleja na poliatie

Postup: Hrach preberieme, umyjeme a necháme namočený vo vode asi 10 hodín. Potom ho dáme variť v tej istej vode, v ktorej bol namočený. K polomäkkému hrachu pridáme cibuľu, pokrújanú nadrobno a očistené zemiaky, pokrújané na kocky. Keď je všetko rozvarené, zasypeme múkou, osolíme, dobre premiešame a uvaríme na kašu. Teplú kašu rozdelíme na plytké tanierne a polejeme roztopeným maslom alebo pokrújanou cibuľou, opraženou na oleji.

KNIHA, KTORÁ ROZPRÁVA PRÍBEH O ZIME

V jednom malom mestečku, kde zima prichádzala skôr než kdekoľvek inde, žila malá kniha menom Zimka. Zimka bola veľmi zvláštna kniha – na každej stránke ukrývala príbehy o snehu, mraze a dobrodružstvách v zimnej krajine. Keď sa vonku ochladilo a prvé vločky snehu sa začali vznášať vzduchom, Zimka sa tešila, pretože vedela, že teraz začne jej čas.

Jedného zimného večera, keď sa malé deti v dedine schúlili pri teplej peci a hľadeli na zasnežený svet za oknom, vzala ich mama do ruky práve Zimku. "Počúvajte deti," povedala, "dnes večer vás zavediem do krajiny, kde sa zima stáva kúzelným miestom."

A tak, ako sa Zimka otvorila, začali sa zázraky. Na prvej stránke sa deti ocitli na veľkej zasneženej lúke, kde sneh tancoval vo vzduchu ako drobné diamanty. "Pozrite," povedala Zimka, "tento sneh nie je obyčajný. Každá vločka je malý príbeh, ktorý čaká, kým ho objavíte."

Na ďalšej stránke sa deti dostali do lesného kráľovstva, kde zvieratká pripravovali zimné zásoby a stromy sa obalili ľadovými kvetmi. "V zime," vysvetľovala Zimka, "sú všetky príbehy skryté pod vrstvou snehu čakajú na toho, kto ich objaví."

Deti boli nadšené. Každá stránka knihy ich viedla do nových zázračných miest – krmili zvedavé veveričky, sledovali, ako sa v snehovej vánici stráca celý svet a tancovali s vánkom, ktorý na chvíľu zmrazil čas.

Keď sa stránka knihy pomaly zatvorila, deti sa na seba usmiali. "Zimka nás vzala na úžasnú cestu," povedal malý Tomáš. "A to všetko len pomocou slov a obrazov."

Mama sa usmiala a zaspievala im uspávanku. "Každá zima má svoje tajomstvá a knihy sú tie, ktoré nás k nim privedú. Vždy, keď sa otvorí kniha, začína nový príbeh."

A tak, keď zasypali deti periny a za oknom škripali mrazy, ich srdcia boli plné tepla a čarovných príbehov o zime. Zimka zostala na stole, pripravená na ďalšie dobrodružstvá, ktoré prinesie, keď sa zima opäť vráti.

AL

VYMAĽUJ SI OBRÁZOK

KALEIDOSKOP

č. 4 , ročník 5, rok 2024. Vydáva: Knížnica Ružinov, p.o., Zimná 1, 821 02 Bratislava, e-mail: um@kniznica-ruzinov.sk. Náklad: 100 ks. Periodicita: 4x ročne. Redaktori: Zuzana Cáková, Silvia Gombalová, Jazykový redaktor: Katarína Krásna. Foto: Knížnica Ružinov. Vyšlo: 30. 11. 2024. Distribúcia: bezplatne. ISSN 2729-7942.